

RTP-S aktuellt

FÖR TRAFIK & POLIOSKADADE

NR 2 • 2005

Innehåll

Ledare

Ledare.....	2	Det anonyma
Telefonnummer.....	3	24-timmarssamhället!

Baden	5
Aktiviteter.....	6
Poliokliniker	9
Aktuell information	10
Färdtjänst	11
Kalendarium	12
Rapporter	15
Intressepolitik.....	17
Notiser	19

RTP-S Aktuellt utges av:
Riksförbundet för Trafik- och
Polioskadade i Stockholms län,
RTP-S

Adress: Starrbäcksgatan 11, 172 74
Sundbyberg

Telefon: 08-545 622 60

Fax: 08-545 622 75

E-post: rtp-s@telia.com

Postgiro: 82 59 87-1

Postgiro för gåvor: 90 10 20-8

Org.nr: 816000-2054

Annonser:

Björn Svedheim 08-545 622 66

Ansvarig utgivare: Rolf Andersson

Redigering: Inga Borggren

Nästa nummer utkommer: Maj 2005

Manusstopp:

Torsdagen den 7 april 2005

Layout och Tryckeri:

Globalt Företagstryck AB

Omslagsbild: Maria Hodig

Det anonyma

24-timmarssamhället!

Med modern kommunikations-
teknik har många olika vägar
öppnats att automatisera tillgäng-
ligheten via vanliga telefoner. Det
finns många exempel på detta där
servicen har förbättrats. Ringer
Du efter vanlig taxi (Stockholm
Taxi) behöver Du inte tala med
någon person utan beställningen
sköts automatiskt och det fungerar
nota bene om man ringer från ett
telefonnummer dit taxin önskas.
Beställning av deklarationsblan-
ketter fungerar också alldeles
utmärkt. Det finns många andra
bra exempel men det finns också
dåliga exempel. Hur många gånger
har vi inte fått information om,
speciellt när vi ringer till myn-
digheter av olika slag, att du är
placerad i kö och vi kommer snart
att ta hand om ditt samtal. Ibland
är man så sofistikerad att de anger
väntetider med någon för mig obe-
griplig tidsskala eftersom det aldrig
stämmer. Om inte samtalet bryts
när det nästan är ens tur och man
får börja om är lyckan fullständig
och man får prata med en telefo-
nist som snabbt kopplar en till en
tjänsteman.
Men – denna svarar inte utan man
får höra en röstbrevlåda att veder-
börande inte kan ta emot telefon-
samtal men tala gärna in ett med-
delande så ringer man upp. Har
hitintills sällan upplevt detta. Om
en tjänsteman inte svarar skall man
automatiskt bli kopplad till växeln
igen - men ack nej - då måste man
ringa om och ställa sig i kö och
får återigen höra någon konstig
pausmusik som irriterar mer än det

lugnar. Det finns många sätt att
göra sig oanträffbar trots skenet
att man är det. Telefonsvararen är
den oftast förekommande. Högre
tjänstemän har ytterligare en för-
svarslinje nämligen medarbetare
via vilken telefonsamtalen slussas.
Det positiva är att man får tala
med någon av kött och blod vil-
ket är positivt men resultatet blir
oftast, efter ett antal påringningar,
att personen i fråga skall ringa upp
vilket betyder att man återigen
befinner sig i något slags moment
22 situation.

Telefontider är också en trist histo-
ria. Skall man få tag i en distrikts-
läkare gäller det att ringa som en
galning under den tid då telefonti-
den gäller. Kommer man inte fram
är det bara att försöka nästa dag
igen och nästa osv tills man för-
hoppningsvis har tillfrisknat utan
läkarens hjälp.

Automatik och automatisering av
telefoner är bra men bör användas
med förnuft. Automaten kan inte
ersätta en dialog mellan människor
där man redogör för ens ärende.
Det är en del i det bemötande
som vi väntar oss av myndigheter.
Rationalisera inte bort den möj-
ligheten och ha tillräcklig beman-
ning i växlarna. Vanlig hövlighet
är också att en myndighetsperson
ringer tillbaka när man begär det.
Är charmkurserna bortrationalise-
rade? Har man glömt att man skall
serva medborgarna?

Björn Svedheim

Redaktionskommittén har ordet

OBS!

Omslagsbildens motiv i förra numret är från Hölö kyrka i Södermanland.

Har du intressanta idéer och uppslag? Skriv eller ring och berätta.

Kom ihåg att ange namn, adress och telefonnummer. Sänd materialet i god tid före manusstopp.

Redaktionskommittén förbehåller sig rätten att redigera insända bidrag.

Manusstopp för nästa nummer är fredagen den 5 augusti 2005
Nummer 3 / 2005 utkommer omkring 7 september.

Skriv till RTP-S, Starrbäcksgatan 11,
172 74 Sundbyberg eller
skicka fax 08-545 622 75 eller
e-post till rtp-s@telia.com
Ange "Ämne: RTP-S Aktuellt".

Telefonnummer till RTP-S och RTP-StS

Distriktets kansli, RTP-S

Telefontid 09.00 – 15.00

Växel 08-545 622 60 Karl-Axel Stenqvist

Fax 08-545 622 75

E-post till RTP-S rtp-s@telia.com

Björn Swedheim	08-545 622 66	bjorn.rtp-s@telia.com	kanslichef
Joanna Bachorz	08-545 622 62	joanna.rtp-s@telia.com	
Lena Ericsson	08-545 622 73	lena.rtp-s@telia.com	
Anders Lissegårdh	08-545 622 68	anders.rtp-s@telia.com	
Christer Olsén	08-545 622 63	christer.rtp-s@telia.com	
Eva Ruiz	08-545 622 67	eva.rtp-s@telia.com	
Maude Stenberg	08-545 622 65	maude.rtp-s@telia.com	
Yvonne Andersson	08-545 622 70	yvonne.rtp.sts@telia.com	

StorStockholms lokalförening

RTP-StS 08-545 622 70

E-post till RTP-StS rtp-sts@telia.com

Poliovaccin och apnjurceller

TV-programmet "Tema: Virus och smitta - Hur uppstod aids?" i SVT lördagen den 9 april 2005 innehöll ett inslag som gav intrycket av att de poliovacciner som används idag tillverkas i celler som tas direkt från apnjurar. Detta stämmer inte för de poliovacciner som numera används i Sverige.

I Sverige används så kallade inaktiverade poliovacciner. Barn vaccineras vid 3, 5 och 12 månaders ålder (med kombinationsvacciner, som även innehåller andra vacciner) samt vid fem år. Vid behov ges senare ytterligare påfyllnad, t.ex. inför resa till länder där polio fortfarande förekommer. Sedan allmän poliovaccination införts i Sverige på 1950-talet försvann sjukdomen helt efter några år.

De poliovacciner (och de poliokomponenter som ingår i vissa kombinationsvacciner) som är godkända i Sverige är tillverkade med hjälp av så kallade Veroceller. Veroceller är en kontinuerlig cellinje som ursprungligen kommer från en apa (1962), men som sedan dess odlats i laboratorium helt utan apor. Verocellinjen är välkarakteriserad och har genomgått flera tester som visat att den inte innehåller några virus som kan vara farliga för människor. Kontrollen av poliovaccin vad avser kontaminering med andra virus är rigorös och överföring av smitta från moderna vacciner har inte påvisats.

Källa www.mpa.se

Res till Teneriffa

Gör så här:

Vänd dig till Humlegården på telefon 08-505 553 55. (Eller per e-mail till: humlegarden@swipnet.se) Berätta vid vilken tid du vill resa på rehabilitering. Vi skickar en remiss som du tar med till din läkare. Han/hon skriver en ansökan som skickas vidare till Landstingets handläggare. När du fått besked från Landstinget är du välkommen till en stimulerande rehabiliteringsperiod på Teneriffa.

Betalar du själv din resa kan vi erbjuda flera olika boendevalternativ.

Vid strandpromenaden i Los Cristianos ligger Vintersol. Här erbjuds ett komplett rehabiliteringsprogram för neurologiskt sjuka och skadade.

Vi har svensktalande personal, individuell sjukgymnastik och arbetsterapi, vattengympa, mattgympa, handgrupp, fotgrupp och pinngrupp.

Vi har kurator, psykolog, läkare och sjuksköterskor. Två stora pooler, gymnastiksal och gym för egen träning. Egen restaurang och fritidsverksamhet.

Vi har avtal med Landstinget och kan erbjuda stabilt barometertryck och många timmars solsken.

Stiftelsen Humlegården, Box 36, 193 21 Sigtuna, Tfn: 08-505 553 00, Fax: 08-505 553 99, e-post: humlegarden@swipnet.se.

SveGar ASSISTANS FÖR RÖRELSEHINDRADE

SveGar ASSISTANS är ett litet företag som fötts ur vår egna erfarenheter som personliga assistenter.

Vår ambition är -
att ge dig som funktionshindrad största möjliga valfrihet i ditt val av personliga assistenter,
att ge dig full service och att ge dina assistenter allt det stöd de behöver för att göra dig till en nöjd kund hos oss,
att vara tillgänglig för dig - dygnet runt.

Välkommen till ett litet assistansbolag med stort hjärta och liten administration.

SveGar ASSISTANS
Box 816, 194 45 UPPLANDS-VÄSBY
Tfn 08-590 735 40 Fax 08-590 735 45
info@svegar.se

**- personlig assistans
- hjälpmedel**

Särnmark Ekonomiassistans AB är sedan 1992 en servicepartner i personlig assistans. Hos oss finner du en bred kompetens och gedigen erfarenhet. Vi tror på individuella lösningar och på människans förmåga att göra egna prioriteringar för en väl fungerande personlig assistans.

Särnmark Hjälpmedel AB utvecklar och tillverkar tillbehör till rullstolar, däribland "positioneringssitsen" som förebygger felställningar.

Välkommen att kontakta oss!
www.sarnmark.se, tel 08-505 920 00

Särnmark Ekonomiassistans AB
Arbetargatan 33D, 112 45 Stockholm

Gymnastik • Simning • Bastu

BAD	KONTAKTPERSON	BADTIDER	VÅRSTOPP	HÖSTSTART
Danderyds Sjukhus (1+2)	Åsa Orrgård 08-755 69 93	Måndag 17.00–19.00	13/6	29/8
Nacka Sjukhus Rehab avd (2)	Rut Lindberg 08-570 241 80	Måndag 17.00–19.00	13/6	29/8
Liljeholmsbadet (1+3) 0733-78 26 64	Else-Britt Österberg 08-32 37 08 kvällstid	Onsdag 17.00–20.00	25/5	7/9
Långbrobadet (1+3)	Sonja Pettersson 08-97 33 10	Söndag 09.00–11.00	5/6	28/8
Dragongården (2) UpplandsVäsby	Rolf Andersson 08-580 178 21	Måndag 17.00–18.00	inget uppehåll ej röda måndagar	
Roslagens sjukhus (2) Norrtälje	Marie Kårlin 0176-23 99 90	Onsdag 17.00–20.00 2 grupper	8/6	31/8
Södertälje (Lotsen) (2)	Marita Jansson 08- 550 149 48	Onsdag 17.15–19.15 2 grupper	1/6	7/9
Aktiva Re Åkersberga vårdcentral (1+2)	Åsa Fagerström 08-587 521 40	Tisdag 14.30–15.00	14/6	6/9

1) sjukgymnast finns
2) 33 – 34 grader i vattnet
3) 27 - 30 grader i vattnet

Är Du Trafik-, Polio- eller Olycksfallsskadad och medlem i RTP ?

Vill Du få guldkant på tillvaron? Vill Du må bättre? Vill Du få motion i en bassäng med 34° vatten? Det finns hjälpare vid våra bad!

Kontakta någon av personerna ovan så försöker vi ordna en plats åt Dig.

Aktiviteter

BETYDELSEFULLA MÖTEN I VÅRDEN

• **Tisdag 24 maj 13.00 – 15.00**

Författaren och journalisten Catharina Ronsten presenterar sin nya bok "betydelsefulla möten i vården". Catharina har samlat på betydelsefulla möten i vården där patienter, anhöriga och personal har möjlighet att berätta om möten som blivit betydelsefulla i deras liv.

Anmälan senast onsdag 18 maj till RTP-S växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg!

• Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg!

STADSVANDRING I GAMLA STAN

• **Onsdag 25 maj 14.00 vid Finska kyrkan, Slottsbacken 2. 16.00 tid för hemfärd.**

Gör en utflykt till Gamla Stan! Vi bekantar oss med kvarteren runt Slottsbacken och Stortorget. Därefter kaffe hos Stadsmissionen i Grilliska huset, Stortorget 3. Vår guide heter Jerker Thorén.

Anmälan senast måndag 23 maj till Yvonne 08-545 622 70 eller till RTP-S kansli, telefon 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com.

ERFARENHETSGRUPP FÖR HJÄRNSKADADE

• **Tisdag 10 maj och 14 juni 13.00 – 15.00**

Erfarenhetsgruppens möten är öppna för alla med erfarenhet av att leva med en hjärnskada. Deltagarna tar upp aktuella ämnen eller problem och diskuterar lösningar. Kaffe med bröd till självkostnadspris 15 kronor.

Vill du veta mer? Ring RTP-S kansli, telefon 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

BOULE PÅ DJURGÅRDEN

Kom och spela inomhus på Prins Bertils Boulebana på Djurgården höst- och vårterminer på fredagar 12.00-14.00. Du kan delta om du har bra styrka i armarna och är rörlig, även om du använder käpp, rullator eller rullstol. Det finns plats för flera deltagare.

Anmäl dig till Britt Ljunggren 08-85 94 50.

ERFARENHETSGRUPP POLIO

• **Tisdag 31 maj, 30 augusti, 27 september, 25 oktober och 29 november 13.00 – 15.00**

Erfarenhetsgruppens möten är öppna för alla med erfarenhet av att leva med polio. Deltagarna tar upp aktuella ämnen eller problem och diskuterar lösningar. Kaffe med bröd till självkostnadspris för 15 kronor.

Anmälan senast måndagen före mötesdagen till RTP-S växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

• Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg!

ERFARENHETSGRUPP WHIPLASH

- **Onsdag** 25 maj, 14 september 13.00 – 15.00
- **Torsdag** 15 september 18.30 – 20.30

Erfarenhetsgruppen för whiplashskadade träffas på onsdagar på dagtid och på torsdagar på kvällstid som ett pilotförsök. Kaffe med bröd serveras för 15 kronor. Kontaktperson är Maude Stenberg på kansliet.

Anmälan senast måndagen före mötet till RTP-S växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg!

KOM OCH SJUNG med Bofinkarna

- **Tisdag** 7 juni 18.00 – 20.30

Kören Bofinkarna är en helt medlemsarrangerad aktivitet. Bofinkarna träffas första tisdagen i månaden. Du som tycker om sång och musik, kom och sjung med Bofinkarna! Hör gärna av dig till RTP-S för mer information. RTP-S kansli, växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg!

VÅRAVSLUTNING I EDSBERGSPARKEN

- **Onsdag** 8 juni 13.00-16.00

Vi träffas vid Edsbergs Slott 13.00 och börjar med en tipspromenad med fina vinster i samarbete med NTF Stockholm och avslutar med kaffe med dopp till självkostnadspris.

En härlig eftermiddag i den vackra Edsbergsparken väntar oss.

Hoppas vi ses!

Anmälan senast tisdag 7 juni till RTP-S kansli 08-545 622 60 eller till Maude Stenberg 08-545 622 65 eller via e-post rtp-s@telia.com

Om Edsbergsparken

Mitt i Sollentuna finns ett andningshål, en oas som innehåller natur och kultur och möjligheter till sport och fritid. Här finns Edsbergs slott, konsthall och en park för fester och lekar, i en 350-årig miljö. De gamla färdvägarna möttes här och det uppstod en marknad, därför finns vikingaskeppen i Sollentunas vapen.

Under 350 år har släkterna Oxenstierna och Rudbeck härskat på Edsberg. De stod kungamakten nära och har haft ett stort inflytande på samhällslivet i Sollentuna.

SPELKVÄLLAR

- **Torsdag** 26 maj 16.30 – 19.30

Välkommen till RTP-S för kortspel och samvaro.

Kaffe med bröd till självkostnadspris 15 kronor.

Kontaktperson är Yvonne Andersson, telefon 08-545 622 70 eller e-post yvonne.rtp.sts@telia.com

Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg!

STUDIECIRKEL

"FÄRG, FORM OCH HÄLSA"

I HANINGE

- **Måndag** 23 maj, 22 augusti, 19 september och 24 oktober 13.00 – 16.00

För dig som bor på södra sidan har vi en studiecirkel "Färg, form och hälsa". Alla intresserade medlemmar är välkomna till Moränvägen 3, ABF-lokalen i Jordbro i Haninge. Vi pratar om studiecirkelns tema. Kaffe med bröd till självkostnadspris 15 kronor.

Kontaktperson är Yvonne Andersson på kansliet.

Anmälan till RTP-S växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

Aktuell information

Överenskommelse om sjukresor

RTP-S har av Landstinget fått godkänt att klassa vår badverksamhet som sjukvård. Det för med sig att vi har rätt att få sjukresor för transport till och från baden. Åker man med egen bil har man rätt till milersättning. Detta gäller de som badar eller gymnastiserar på Danderyds Sjukhus, Nacka Sjukhus, Liljeholmsbadet, Långbrobadet, Dragonen i Upplands Väsby, Roslagen sjukhus i Norrtälje och Södertälje (Lotsen).

De som anmält till badombuden att de är badare och lämnat uppgift

om hur de reser till och från baden kommer att få ett sjukresekort, om man saknar ett sådant. Sjukresekortet är laddat med det antal resor som man beräknas göra av med under en säsong. Resorna gäller endast till och från det badet man utnyttjar och hemmet. Rätten till sjukresorna gäller från den 1 april.

De som reser med egen bil sänder in en reseräkning med angivande av antal resor, vilket bad det gäller och hur många mil man kört. Ange också att det gäller *överenskommelse med RTP*. Milersättningen är 16

kronor per mil. Ersättning för resorna med egen bil kan man få retroaktivt från och med januari i år. Reseräkningen sänds till Färdtjänsten, Sjukreseheten, Box 714, 191 27 Sollentuna.

De som åker kommunalt skall också sända in reseräkning med bifogade kvitton.

Resorna, för vilka man kräver ersättning, kommer att kontrolleras mot de närvarolistor som badombuden upprättar.

Björn Svedheim

Whiplashskada kan göra det svårt att tugga

En whiplashskada kan i vissa fall leda till att man får svårt att tugga och äta. Det visar en avhandling från Umeå Universitet där man länge forskat kring sambandet mellan käke och nacke.

Det är tandläkaren Birgitta Häggman Henrikson som har undersökt hur nacke och käke samverkar när man gapar och tuggar. Hon har i flera studier kartlagt rörelserna i underkäke, huvud och nacke samt muskelaktiviteterna i käk- och nackmuskulatur. Det visar sig att gapning åtföljs av koordinerade rörelser i huvud och nacke.

I studierna har friska personer, nackskadade personer och personer med käkbesvär studerats och jämförts.

– Vi har sett att nackens och käkens muskler jobbar tillsammans. För en del nackskadade innebär detta att de får svårt att gapa och tugga, säger Birgitta Häggman Henrikson. Vi har också tittat på hur länge man orkar tugga. Där visar det sig att många med nackskador inte orkar tugga lika länge som de friska personerna.

Viktigt att undersöka

Även om inte alla som har en whiplashskada får besvär med att äta och tugga så får många det. En slutsats av avhandlingen är att den som fått en nackskada bör få en undersökning av hur käken fungerar.

Nästa steg i forskningen blir nu att undersöka hur många nackskadade som har ätsvårigheter och hur de

ändrat sitt ätbeteende på grund av svårigheterna.

– Vi vet redan att det är vanligt att man ändrar och anpassar sitt ätande utan att tänka på det och att det sker gradvis. Men nu vill vi titta närmare på det.

Lena Udd

Källa: Allt om Hjälpmedel NR 1 februari 2005, sidan 7

RTP-S Resekommitté frågor om resor

Resekommittén skickade en enkät i december 2004 till samtliga medlemmar i länet. Enkäten bifogades tidningen RTP-Aktuellt nr 4 förra året. Syftet från kommitténs sida var att få bättre kännedom om medlemmarnas önskemål om resor och resmål som RTP-S arrangerar. Finns det något behov av resorna, hur ska de i så fall utformas? Korta eller långa resor eller endagsutflykter?

Enkäten resulterade i 151 svar av totalt ca 3500 utsända (drygt 4 %). Resultatet av de specifika frågorna i enkäten redovisas nedan.

Fråga 1

Är du intresserad av resor/utflykter som resekommittén anordnar?

76 % svarade JA och 24 % NEJ

Fråga 2

Vilka typer av resor är Du intresserad av?

Dagsutflykter	51 %
1 – 2 övernattningar	37 %
Utlandsresa	39 %
Kultur	55 %
Sol/bad	29 %
SPA	31 %
Julmarknad/jullunch	28 %

Fråga 3

Egna förslag?

30 % av de som svarat har lämnat egna synpunkter eller förslag till aktiviteter.

Förslagen fördelar sig enligt följande:

Längre utlandsresor 49 %
(Italien, Spanien, Skottland)

Kortare resor 47 %

(i Sverige, i Norden eller dagsutflykter som SPA, konserter, kulturbesök)

Övriga förslag 4 %

Svaren på enkäten visar en liten övervikt i önskemål om dagsetapper med mer kulturell inriktning. Resekommittén kommer att försöka att ta hänsyn till resultatet i utformningen av framtida resor. Eftersom väldigt få av våra medlemmar besvarat enkäten kanske man kan tyda det så att intresset inte är så stort för våra anpassade resor med hjälpare.

Resekommittén vill tacka alla medlemmar som har svarat på enkäten.

För Resekommittén
Rane Hoonk

Stöd utgivningen av ^{RTP-S} aktuellt genom att sätta in lägst 50 kronor på pg 2 94 10-8.

Poliokliniker i Stockholms län

DANDERYDS SJUKHUS

Geriatriska kliniken
Poliomottagningen

Tidsbeställning och information
08-655 58 08

Tala med Britt-Marie eller Gunilla

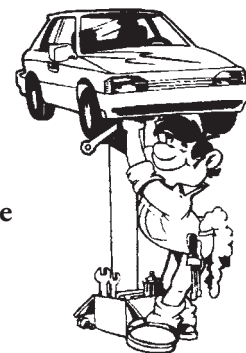
HUDDINGE SJUKHUS

Rehabiliteringsmedicinska kliniken
Tidsbeställning och information
08-585 822 97

Tala med Helena Ekelund
mån - tors 08.00–16.00.

Ska du byta bil?

Kontakta oss för rådgivning före bilköp. Vi erbjuder fri årlig funktionskontroll av de ombyggnader vi utför. En viktig säkerhetsrutin! Vi är godkända av försäkringsbolag att åtgärda försäkringsskador.

Vi kan anpassning av handikappfordon!

Rörvägen 57, 136 50 Haninge

Telefon: 08-500 128 38

Mobil: 070-836 04 57

Fax: 08-500 128 17

Färdtjänst

Färdtjänstnämndens bokslut för 2004 visar på ett minskat resande med färdtjänsttaxi. Sedan 2003 har antalet färdtjänstresor med taxi minskat med drygt 11 procent eller 331 000 resor. Även resor med specialfordon minskar men här är takten lugnare och stannar vid en drygt fyraprocentig minskning, vilket innebär 25 000 färre resor. Orsaken till det minskade resandet är att antalet färdtjänstresenärer minskat, att begränsningar i res-tilldelningen skett samt att egenavgiften höjts. Den minskade resvolymen har gjort att Färdtjänsten redovisar ett överskott på knappt 60 Mkr för 2004.

Antalet resenärer har minskat med 3 400 sedan förra året och uppgår nu till 79 000. Det är resenärer med tillstånd för taxi som minskat, medan specialfordonsresenärerna ökat något.

Antalet nya ansökningar om färdtjänsttillstånd har minskat samtidigt som antalet avslag på ansökningar om nytt eller förlängt tillstånd ökat. Genomförda till-

gänglighetssatsningar i den allmänna kollektivtrafiken är sannolikt en förklaring.

Tillståndsprövning

Färdtjänstens tillståndsprövningsavdelning har från januari i år infört ett nytt arbetssätt för bedömning av färdtjänstbehovet för nya och förlängda färdtjänsttillstånd. Det nya arbetssättet ger en beskrivning av resenärens funktionsförmåga och servicebehov vid resa med både den allmänna kollektivtrafiken och färdtjänst. Större hänsyn tas till den förbättrade tillgängligheten i den allmänna kollektivtrafiken vid tillståndsprövning.

Avdelningen arbetar aktivt med att bevilja färdtjänsttillstånd för de resenärer som har väsentliga svårigheter att resa även i den alltmer anpassade kollektivtrafiken

Försök med linjelagd färdtjänsttrafik i Norrtäljeområdet

Under april månad startar Färdtjänsten ett pilotprojekt som innebär att nuvarande färdtjänsttaxi

ersätts av linjelagd tidtabellslagd färdtjänsttrafik inom Blidö-Yxlan-Furusund-Norrtäljeområdet. Provtiden beräknas pågå i cirka tre år och under den perioden kommer kontinuerliga uppföljningar att ske. Justeringar i tidtabell kommer att göras om behov finns. Resor med enbart linjelagd färdtjänst blir kostnadsfri för färdtjänstresenärerna eftersom en sådan resa i avgiftshänseende likställs med resa i allmän kollektivtrafik. Det aktuella området i Roslagen kommer att trafikeras med två stycken specialfordon och tidtabellen kommer att gälla vardagar mellan 08.00-18.00. De resande kommer att hämtas eller lämnas vid sin bostad. De resenärer som skall till Norrtälje stadskärna körs till önskad plats. Resa som fortsätter förbi Norrtälje stad sker genom byte till färdtjänsttaxi eller specialfordon till slutdestinationen. På kvällar, nätter och helger gäller nuvarande trafikform med färdtjänsttaxi eller specialfordon. De resenärer som har tillstånd för ensamåkning, åker även i fortsättningen med taxi eller specialfordon.

Närtrafik

Ett försök med anvisad närtrafik att gälla på linjerna 904 och 905 påbörjas den 23 maj. Dessa linjer trafikerar Hammarbyhöjden och Dalens sjukhus. Resenärer med tillstånd för ensamåkning i taxi berörs ej. Det finns fortfarande möjlighet att beställa resor med taxi inom detta område men då får resenären betala 50 procent på taxameterpriset. Alla som är berörda inom detta område kommer att bli kontaktade av Färdtjänsten.

Färdtjänstkommittén
Birgitta Flognfeldt

Kräftfiske

I augusti ordnar Magelungens fiskevårdsförening två kräftfiskekvällar-

Tisdag 9 augusti och 23 augusti

Anmälan senast måndag 1 augusti

till Marianne Elenstedt 08-93 70 49

Avgiften 75 kronor sätts in på

Magelungens fiskevårdsförening pg 15 33 79-3

Märk talongen kräftfiske/rullstol.

Intressepolitik

Landstingsfullmäktige i Stockholm tar upp frågan om behandling av postpolio

Vad vet politiker om polio? Ja, nu vet nog i alla fall några landstingspolitiker i Stockholm lite mer. Min syster och jag har träffat företrädare för Folkpartiet, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna på Landstingshuset i Stockholm vid olika möten nu efter jul. Vi berättade för dem om polio och postpolio, om de polioskadades situation, möjligheterna till rehabilitering och om den nya behandlingen med immunglobulin. Vi kom som enskilda och representerade alltså inte någon organisation. Politikerna var mycket öppna och intresserade. De partier som vi inte träffade fick information genom en PM som vi skickade till dem.

Våra besök har sedan resulterat i att såväl Kristdemokraterna som Folkpartiet på landstingsfullmäktigemötet den 8 mars anmälde var sin interpellation där de tar upp den nya behandlingen.

Vilka är vi då? Min syster Anna Roland är läkare men arbetar nu som konsult med utredningar åt landstingen, bl.a. Stockholms läns landsting. Jag är också konsult och jobbar med skrivande och redigering. Jag är själv polioskadad och har postpolio sedan flera år.

Anledningen till att vi blev inbjudna till Landstingshuset var ett brev som vi skrivit och skickat till alla i Hälso- och sjukvårdsutskottet i Stockholms läns landsting strax före jul. I brevet lyfte vi fram risken att små grupper som ska prioriteras högt inom vården ändå glöms

bort just för att de är små och inte högröstade. Postpoliopatienterna är en sådan grupp. Vi pekade också på den helt nya situation som nu råder i och med att det nu för första gången finns en behandling mot postpolio. RTP-S Aktuellt har skrivit om metoden i nr 2 2004.

Vi ställde två frågor till politikerna:

- Vad tänker du och ditt parti göra för att säkerställa att små grupper som ska prioriteras högt enligt riksdagsbeslutet inte glöms bort?
- Vad tänker du och ditt parti göra för att så många som möjligt av postpoliopatienterna ska få tillgång till den nya behandlingen?

Tillsammans med brevet fick landstingspolitikerna också den artikel i samma ämne som vi skrevit och som publicerades av Svenska Dagbladet på sidan Brännpunkt i december 2004.

Polioskadade ska prioriteras högt

Riksdagen beslutade 1997 om riktlinjer för prioriteringar i hälso- och sjukvården. Sjukdomstillstånd och patientgrupper delas här in i fyra rangordnade grupper. Vård av människor med postpolio ska prioriteras högt enligt beslutet – i prioritet I eller II. De som har postpolio och där sjukdomen utan behandling kan utvecklas till "varaktigt invalidiserande tillstånd" hör till prioritet I. Övriga med postpolio hör till prioritet II där rehabilitering ligger.

Jag började gräva i det här i höstas

– och involverade min syster som samarbetspartner - eftersom jag tyckte att allting gick så långsamt när det gäller den nya behandlingen. Resultaten av forskningsprojektet är ju mycket goda med tydliga förbättringar för många som fått behandlingen - inte alla, men många. Enligt ansvariga läkare är metoden nu så pass väl utprovad att fler skulle kunna behandlas inom universitetskliniken. Men ingenting hände. Sjukhuset ägnade sig i stället åt att diskutera organisatoriska frågor, sammanslagningar av mottagningar m.m. Det var så jag uppfattade det i höstas. Och det gjorde mig upprörd - och gör det fortfarande - att tänka på **att det nu äntligen finns en behandling som kan "bita på" postpolio men att tiden bara får gå medan människor som har postpolio blir allt sämre** – människor i prioritet I enligt Sveriges riksdag!

Interpellationer om Postpolio

Vår aktion har nu i alla fall alltså lett till två interpellationer i landstingsfullmäktige. Frågorna i interpellationerna ställs till sjukvårdslandstingsrådet Inger Ros (s).

Folkpartiet skriver:

- Kommer behandlingen med immunglobulin mot postpolio att införas i Stockholms läns landsting?

Kristdemokraterna skriver:

- Är det rimligt att avstå från adekvat behandling för dem som faller inom prioritet 1?
- Kommer du att verka för att

Kalendarium

Obs! Till dig som ska delta i våra kvällsaktiviteter:

På kvällarna kan det vara svårt att parkera intill kansliet på Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg. Har du möjlighet att ta färdtjänst är detta att rekommendera.

MAJ

Tisdag	10	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Hjärnskadade	Sid 6
Onsdag	11	14.30 – 16.30	Öppet hus, whiplashskadade	Sid
Onsdag	18		Sista anmälan, Betydelsefulla möten	Sid
Torsdag	19		Resa till Kolmården	Sid
Måndag	23	13.00 – 16.00	Studiecirkel i Haninge	Sid
Måndag	23		Sista anmälan, Stadsvandring	Sid
Tisdag	24	13.00 – 15.00	Betydelsefulla möte	Sid
Onsdag	25	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Whiplash	Sid
Onsdag	25	14.00 – 16.00	Stadsvandring	Sid
Torsdag	26	16.30 – 19.30	Spelkväll	Sid
Tisdag	31	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Polio	Sid

JUNI

Tisdag	7		Sista anmälan, Edsbergsparken	Sid
Tisdag	7	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid
Onsdag	8	13.00 – 16.00	Våravslutning i Edsbergsparken	Sid
Tisdag	14	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Hjärnskadade	Sid

AUGUSTI

Måndag	22	13.00 – 16.00	Studiecirkel i Haninge	Sid
Tisdag	30	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Polio	Sid

SEPTEMBER

Torsdag	1		Resa till Frankrike	Sid
Onsdag	14	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Whiplash	Sid
Torsdag	15	18.30 – 20.30	Erfarenhetsgrupp pilot, Whiplash	Sid
Måndag	19	13.00 – 16.00	Studiecirkel i Haninge	Sid
Torsdag	22	09.00 – 17.00	Hjultorget	Sid

Kalendarium

Fredag	23	09.00 – 17.00	Hjultorget	Sid
Lördag	24	09.00 – 17.00	Hjultorget	Sid
Tisdag	27	13.00 – 15.00	Erfarenhetsgrupp, Polio	Sid

OBS!

**Anmäl ditt deltagande genom att ringa, faxa eller skicka e-post till distriktskansliet, telefon 08-545 622 60, fax 08-545 622 75 eller e-post rtp-s@telia.com
Anmäl om Du har behov av mikrofon eller hörselslinga!!**

OBS! Adressen är RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg om inget annat anges!!

Medlemsaktiviteter

- ♥ Medlemsaktiviteterna kommer att ändras något till namn och innehåll. Vi genomför förändringarna med förhoppningen att det ska innebära ett ännu bättre utbud av aktiviteter för medlemmarna.
- ♥ Alla medlemmar bjuds in till samtliga temakvällar och föreläsningar. Många aktiviteter är av intresse för flera skadegrupper oberoende av vilken skadekommitté som initierat aktiviteten.
- ♥ Det blir färre skadespecifika aktiviteter.
- ♥ Erfarenhetsgrupperna kommer naturligtvis som tidigare vara skadespecifika.
- ♥ Öppna Hus för alla blir det högst två gånger per år. Ett öppet hus för att samla nya och gamla medlemmar oberoende av skada.

KICK intervjuar beslutsfattarna av Johanna Carlbaum Lagerwall

P-plats Stockholm

Denna artikel har tidigare publicerats i Rekryteringsgruppens tidning KICK

Vägverket har fått i uppdrag att utvärdera systemet med parke- ringstillstånd för rörelsehindrade. Utredningen ska vara klar senast 1 juli 2005. Det nuvarande systemet kan komma att ändras. Men vad är det egentligen som gäller idag för parkerings- tillstånd för rörelsehindrade? Och på vilket sätt kan reglerna komma att ändras? KICK har undersökt saken och hjälper dig att reda ut begreppen.

Fakta om handikapptillstånd

Den korrekta benämningen är "parkeringstillstånd för rörelsehindrade", men för enkelhetens skull används här i artikeln det mer använda – handikapptillstånd.

Det vanligaste i Sverige är att kommuner och landsting sätter regler som gäller endast de egna invånarna och inom den egna kommunen eller länet. Så fungerar till exempel färdtjänsten. Handikapptillståndet är ett av få undantag. Det gäller hela Sverige – ja, nu även i samtliga EU-länder.

Behörighetskriterierna och ansökningsförfarandet är likadana oavsett vilken kommun du bor i. Gemensamt är även ett antal grundläggande bestämmelser som ger dig rätt att parkera på så kallade handkapprutor, *samt även:*

- du får parkera högst 24 timmar i följd, där parkering är tillåten 3 – 24 timmar
- du får parkera högst 3 timmar i följd, där parkering är tillåten kortare tid än 3 timmar.

Ett parkeringstillstånd ger dig *inte* rätt att parkera på en plats som är avsedd för ett visst ändamål eller fordonsslag (till exempel taxizon respektive MC-plats). Inte heller på privat mark utan ägarens samtycke.

Dessa bestämmelser är så att säga ett minimum. Varje kommun är fri att utöka reglerna ytterligare. **I Stockholms stad har man, liksom i de flesta andra kommuner, beslutat**

om avgiftsfrihet. Här får man också parkera i hela 24 timmar på platser med parkeringsförbud.

Kolla alltid de exakta bestämmelserna hos aktuell kommun! Den som inte bor i Stockholm blandar ofta ihop Stockholms kommun med Stockholms län. Exempelvis till RG:s kansli och Bosön olika kommuner – Stockholm respektive Lidingö.

Behörighet

Den grundläggande behörigheten är *betydande svårighet att förflytta sig till fots.*

Den som inte själv kan köra, ska behöva regelbunden hjälp av föraren utanför fordonet. Bedömningsgrunderna är mycket hårdare vid här typen av tillstånd. Det räcker till exempel inte med att du behöver hjälp ut och in i bilen. I princip ska du vara så hjälplös, att du inte ens för en kortare stund kan vänta själv på trottoaren medan föraren åker och parkerar en bit bort.

Vanligare vid beviljande av handikapptillstånd är att den rörelsehindrade är densamma som föraren. Det är antingen eller som gäller. Om du beviljats parkeringstillstånd under förutsättningen att du själv är fordonsförare, är det alltså *inte* okej att använda det om du är passagerare. Inte ens om du varit på krogen och din nyktra fru kör hem!

Tillståndet är alltid knutet till en speciell person, inte till fordonet.

Ansökan

Sjukhusen brukar beställa **blanketter** för ansökan. För det mesta är det kuratorn som ha dessa och hjälper till att fylla i dem. Om du inte ligger på sjukhus, ska du vända dig till din kommun eller ladda ner blanketterna på dess hemsida.

Till ansökan ska bifogas ett **fotografi** och **läkarintyg**. Om detta saknas blir du ombedd att komplettera, vilket förstås fördröjer processen.

Ansökan skickas till din **hemkommun**.

Kommunens handläggare registrerar ansökan. Om personen haft tillstånd förut, görs en jämförelse med tidigare uppgifter.

Din läkare kan ha skrivit ett "tungt" utlåtande. Det behöver inte betyda att han stödjer ansökan – hans uppgift är i princip att skriva det patienten ber om.

BOSSE

Råd, Stöd & Kunskapscenter

Du som är mellan 16 - 65, bor i Stockholms län, och har ett fysiskt funktionshinder, har möjlighet att få hjälp av oss på BOSSE helt gratis med allt som bökar till din vardag.

Vi har 20 års erfarenhet av att ge information och stöd för att du ska kunna lösa de flesta problem som kan uppstå när man har ett funktionshinder.

Allt du behöver göra är att kontakta oss:

Tel: 08 - 544 88 660
Texttel: 08 - 544 88 661
Fax: 08 - 544 88 676
e-post: bosse@bosse-kunskapscenter.se

www.bosse-kunskapscenter.se

Granska läkarintyg

Kommunens **förtroendeläkare** granskar sannolikt ditt läkarintyg – vid nyansökningar görs det alltid – och bedömer de medicinska omständigheterna. Hans yttrande är rådgivande, beslutet är helt och hållet upp till kommunens utredare.

Avslag på ansökan kan **överklagas** till länsrätten. Och länsrättens beslut kan överklaga till Vägverket. Där är det stopp. Framgång vid överklagande är dock ovanliga.

Om ansökan beviljas är det bara att trycka själva plastkortet med innehavarens foto på baksidan. Kortet hämtas personligen hos kommunen eller skickas som rekommenderat brev.

KICK intervjuar beslutsfattarna

Sveriges kommuner är organiserade på olika sätt. Alltså finns det ingen enhetlig benämning för de avdelningar som handlägger parkeringstillstånden för rörelsehindrade. I Malmö, till exempel, är det Gatukontoret och i Göteborg är det Trafikkontoret.

Eftersom KICK har sin redaktion i Stockholms stad, blev vi här hänvisade till Gatukontoret och fastighetskontorets parkeringsavdelning. Där träffade vi Hans-Olov Blom, chef för dispensenheten och utredare Kristina Gustafson.

De gav oss en utförlig beskrivning av dispensenhetens verksamhets-

områden, men vårt intresse låg förstås uteslutande på det som gäller handikapptillstånden.

Vem ansvarar för reglerna om parkeringstillstånden?

– Det yttersta ansvaret ligger hos regeringen, men i praktiken är det Vägverket som delegerats ansvaret. Näringsdepartementet har nyligen begärt en utredning gällande just de här parkeringstillstånden för rörelsehindrade. Den ska vara klar senast den 1 juli 2005.

Många har ingen aning om att deras tillstånd gått ut, förrän de får en bot på 700 kr. Varför?

– I de kommunala föreskrifterna för Stockholms stad, finns ingen bestämmelse om påminnelse. Vår erfarenhet är att många parkerings-

vakter skriver en varningslapp på rutan, istället för böter, om tillståndet gått ut.

– Vi har haft ett påminnelse-system förut, men tyckte inte det fungerade bra. Till exempel kan folk ha hunnit avlida och många anhöriga var kritiska till att de här påminnelse-erna dök upp.

– Eftersom tillstånden är just en dispens, ett tidsbegränsat undantag, så vill vi inte heller ”uppmuntra” förnyelse bland alla som bara ska ha tillståndet en viss tid.

– Vi vet också att många sätter upp tillståndet i rutan och har inte möjlighet, på grund av sitt rörelse-hinder, att ständigt kontrollera utgångsdatumet. Det är förstås olyckligt.

– Men innan Näringsdepartementets utredning är klar kommer vi inte göra några ändringar.

Varför måste vi med livslånga rörelsehinder ständigt förnya tillståndet? Kan man inte ha ett ”for ever” som i USA?

– Vi har förståelse för det önskemålet. Men nackdelarna med ett livslångt tillstånd är många. Redan nu är det många tillstånd som stjäls och förfalskas. Om vissa tillstånd gällde för alltid skulle de bli ännu mer åtråvärda.

– När folk avlider, vad händer då med tillstånden? Vi har ingen möjlighet att kräva tillbaka korten och då är det bra att de är tidsbegränsade.

Vad gör ni för att hindra fusk?

– Det finns många typer av fusk. Dels stölder och förfalskningar av kort, dels anhöriga som använder tillstånden.

– Tyvärr finns det inte mycket vi kan göra åt saken. Det händer

i princip aldrig att vi återkallar ett tillstånd! Skälet är främst att bevisbördan är svår. Vi är beroende av allmänhetens tips vid misstänkt fusk!

Vad ska man göra om man misstänker felaktig användning av ett parkeringstillstånd?

– Ring eller skicka e-post till den kommun som utfärdat intyget! Stulna och försvunna tillstånd finns på en spärlista som polisen och parkeringsvakterna har.

– För att få flytta ett fordon med stulet tillstånd krävs att en polisanmälan gjorts. När ägaren sedan ska hämta ut bilen, får hon/han vänta tills polisen kommer.

– När det gäller parkeringstillstånd för rörelsehindrade, är handlingarna sekretessbelagda, eftersom de innehåller uppgifter om den enskildes hälsotillstånd. Många ringer och vill veta på vilka grunder ett speciellt tillstånd utfärdats, för att de misstänker fusk. Men vi får absolut inte lämna ut dessa uppgifter – inte ens till polisen! Bara vid misstanke om brott som ger minst två års fängelse, och dit hör inte stulna parkeringstillstånd.

Vad gör ni om någon ringer och anmäler fusk?

– Vi vill ha alla uppgifter som finns; nummer på tillståndet, fordonets registreringsnummer, varför man misstänker fusk etcetera.

– Det vi gör, är att skriva ett brev till innehavaren av tillståndet. Vi upplyser om det misstänkta fusket och gör dem uppmärksamma på att tillståndet kan dras in vid missbruk. Personen får möjlighet att yttra sig. Mycket mer än så kan vi tyvärr inte göra, men vi visar att vi så att säga har ögonen på dem. Händelsen kan också påverka personens möjlighet att få tillståndet förlängt.

– Parkeringsvakterna har ingen möjlighet att komma och bevaka en bil i väntan på att föraren ska komma ut. För det gör den inte så länge det står en parkeringsvakt där.

Färre parkeringsplatser

Under Kristina Gustafsons mer än 20 år på parkeringsavdelningen har ett enda tillstånd återkallats. Under samma tid har antalet parkeringstillstånd ökat från knappa 2 000 till närmare 6 000 utan att antalet parkeringsplatser har ökat.

– Så man kan med fog säga att parkeringsmöjligheterna försämrats för rörelsehindrade, berättar hon. Många platser med generellt parkeringsförbud, har blivit vanliga parkeringsplatser eftersom trycket varit stort från alla bilister i Stockholm.

I slutet av januari fanns det 5880 giltiga parkeringstillstånd och 1411 särskilda parkeringsplatser för rörelsehindrade. Innehavarna av dessa tillstånd ska dessutom konkurrera om platserna med alla som inte bor i kommunen. I egenskap av huvudstad är trycket förstås extra stort, både från invånarna i kranskommunerna och från övriga landet.

Samtidigt finns det naturligtvis stockholmare som i sin tur använder sina tillstånd i kranskommunerna och i övriga landet. Men det säger sig självt att fler kommer till Stockholm än till mindre orter i landet.

Näringsdepartementet utreder

Näringsdepartementet gav i november 2004 Vägverket uppdraget att utvärdera systemet med parkeringstillstånd för rörelsehindrade. En

ändring av nuvarande system *kan* komma att innebära:

- ett ökat antal behöriga (till exempel mag- och tarmsjuka)
- varianter av tillstånden avseende tids- och platsbegränsningar för olika grupper
- att avgiftsfriheten för tillstånd och parkering tas bort
- ett nationellt register över parke-ringstillstånd

- ökade möjligheter för polis och p-vakter att kontrollera tillståndets giltighet, i strävan att förhindra missbruk och stöld
- en anpassning av reglerna efter övriga EU-länder

Vägverket ska samråda med Svenska Kommunförbundet och Handikappförbundens Samarbetsorganisation (HSO).

Länkar

Sök efter handikapparkeringsplatser i Stockholm-Göteborg-Skåne
www.trafiken.nu

Vägverkets hemsida
 Gatu- och fastighetskontoret,
 Stockholm
www.gfk.stockholm.se

Presentation av RTP-styrelserna i Stockholms Län

RTP-S Stockholms läns distrikt

Inga Borggren	ordförande	08-754 43 02
Rolf Andersson	vice ordförande	08-580 178 21
Bengt-Erik Johansson	sekreterare	08-590 338 71
Elsie Martinsson	vice sekreterare	08-93 72 19
Sven Engbusk		
Hans Hellström		
Lasse Peterson		
Kerstin Svensson		
Raija Korhonen		
Eva Molnár		

Nordvästra lokalförening

Rolf Andersson	ordförande	08-580 178 21
Hans Hellström	vice ordförande	08-512 990 60
Barbro Andersson	kassör	08-580 178 21
Bengt-Erik Johansson	sekreterare	08-590 338 71
Tommy Svensson		
Pia Selin-Rydberg		
Mia Svensson		

Norrtälje lokalförening

Lars Pettersson	ordförande	0176-140 36
Marie Kärllin	vice ordförande	0176-23 99 90
Ingmarie Lindström	sekreterare	0176-419 53
Siv Palm	kassör	0176-10 494
Raija Korhonen		
Lennart Olsson		
Gullvi Frisk		
Nann Palmgren		

Storstockholms lokalförening

Dragon Kjell Ivarsson	ordförande	08-540 661 14
Rane Hoonk	vice ordförande	08-580 323 78
Britt Ljunggren	kassör	08-85 94 50
Ulla Persson	sekreterare	08-765 14 77
Lennart Grånemo		
Ali Reza Azarbad		
Kari Wennemo		

Södertälje lokalförening

Eva Molnár	ordförande	08-551 591 41
Sigvard Carlsson	vice ordförande	08-550 126 30
Miklos Molnár	sekreterare	08-551 591 41
Aina Stockinger	vice sekreterare	08-552 405 56
Britt Widen	kassör	08-550 391 24
Leila Haukkala		
Ingemar Björklund		

Rapport

Rapport från Öppna dörrar hos Friskis och Svettis i Kista

Poliokommittén inbjöd i förra numret till ett medlemsmöte för att introducera möjligheten till friskvård på eget initiativ. Mötet hölls i Kista hos Friskis och Svettis.

Monica Ring, projektledare för Öppna Dörrar, berättade att vissa Friskis- och Svettisföreningar i Sverige startat särskilda träningspass för personer med funktionshinder. Hon berättade om bakgrunden till projektet och hur det har fortskridit. För närvarande finns Öppna Dörrar för oss som bor i Stockholm

i Kista, på Gärdet och i Täby. I Kista 18.30 varje torsdag.

Besöket hos Friskis och Svettis är ett led i arbetet poliokommittén gör för att söka olika egenvårdsalternativ eftersom landstingets kassa är skral. Som alltid, när det gäller egenvård, är det viktigt att man är medveten om vilka rörelser som är bra respektive dåliga för den egna individen.

Öppna Dörrars träningspass leds alltid av två ledare, en rullstolsbu-

ren och en stående. På så vis finns alltid alternativa rörelser beroende på vad den enskilde har för möjligheter. Det som är bra med Öppna Dörrar är att man kommer som man är och att det inte är ett dugg konstigt om man stannar upp och tittar på en stund och tar paus från träningspasset.

RTP-medlemmarna genomförde ett fartfyllt och inspirerande gym-papass.

Man kan fundera på om det skulle

vara givande för Friskis och Svettis Öppna Dörrar att ha ett "senior-pass", med musik som motiverar till lugna rörelser. På så vis skulle kanske ännu fler av Stockholms polioskadade med postpolioproblematik ha nytta av träningspassen? Poliokommittén planerar att även i höst ordna ett medlemsmöte tillsammans med Friskis och Svettis för att erbjuda våra medlemmar ett gratis prova-på-pass. Håll utkik i nästa nummer av RTP-S Aktuellt!

Lena Ericsson

SKA DU BYTA ASSISTANS ANORDNARE?

Vill Du ha:

- * pålitlig och punktlig assistans
- * kontinuitet i ditt uppdrag
- * vara med i valet av Dina assistenter?

Nyfiken? Ring oss!

Med oss som anordnare finns vi tillgängliga för Dej dygnet runt!

Tel 08-604 10 00

Karamell Brukarassistans 08-604 10 00
Lingvägen 175 – FARSTA 070-540 63 62
karamell@compaqnet.se

Vad betyder smärtan

Om smärta orsakas av ett yttligt trauma känner vi av erfarenhet väl till den naturliga kopplingen mellan skadan och smärtan. Smärta är med andra ord begriplig. Är smärta däremot diffus och verkar härröra från kroppens inre framstår den som obegriplig. En sådan smärta väcker ångest eftersom patienten inte vet hur den ska tolkas. Är den ett tecken på sjukdom? Leder den till invaliditet? Kräver den operation? Är den livshotande? Mest frustrerande för patienter är den smärta som inte leder till någon diagnos trots besök hos en mängd specialister. Många misstänker då att läkaren känner till orsaken men inte vill tala om det.

Å andra sidan, om läkaren inte vet orsaken till smärtan måste han vara en dålig doktor. Kanske det är bättre att gå till någon annan läkare som upptäcker orsaken och kan bota den?

Får patienten istället reda på orsaken har han/hon lättare att acceptera och uthärda smärtan. Därför måste det ses som ett mål för sjukvården att ge patienten ett ärligt besked. Säkerligen finns en mer eller mindre verifierad diagnos. I så fall har patienten rätt att få den presenterad och förklarad för sig av sjukvårdspersonalen. När en exakt diagnos inte går att ställa bör patienten alltså få detta förklarad

för sig. Det kan vara till stor hjälp för smärtpatienten att få en rad oroväckande alternativ uteslagna.

Smärta utan somatiskt underlag beror ibland på sociala missförhållanden. Samhället har en tendens att "medikalisera" sociala och liknande problem. Förutom vissa typer av kronisk smärta kan nämnas hur gamla människors isolering och understimulering blir ett psykogeriatriskt problem och hur sviktande social trygghet blir ett problem för akutmottagningarna.

Från www.smartha.nu

Smärtsyn

Värdeetiska bedömningar baseras på den bakomliggande människosynen. Detta innefattar inte bara sjukvårdspersonal, utan också politiker och administratörer som ska fördela resurser inom sjukvårdssektorn. Dessa yttersta ansvariga behöver dessutom inte se patienten som drabbats.

Om man ser den äldre eller den av smärta gravt handikappade människan som en utsliten maskin, kan

det vara svårt för resursfördelaren att känna sig motiverad att arbeta för en god vård av den människan.

En princip som kommer i konflikt med viljan att lindra smärtan är risken att utsätta patienten för skada. Denna konflikt är som tydligast när det gäller att behandla smärta hos små barn. Fram till relativt nyligen behandlades barn utan adekvat smärtlindring. Argumentet var att behandling med effektiv

analgetika kunde ge bestående skador. Utvecklingen går dock idag mot en bättre smärtbehandling. Insikten att smärta i sig är mycket skadlig har gjort att smärtlindring idag är av högre prioritet än tidigare. Kunskapen att opioider sällan ger beroende vid behandling av svår smärta har ändrat inställningen till opioidterapi under det senaste decenniet.

Från www.smartha.nu

Smärtan och dess mening

Smärta utan påvisbar orsak är svår att acceptera för såväl läkare som för patienten och dennes anhöriga. Trots att man inte kan se någon rationell mening med smärtan kan den mycket väl finnas: många gånger har patienten en egen upp-

fattning om smärtans betydelse eller mening.

Om uppfattningen inte försämrar möjligheterna till terapi finns det ingen anledning att beröva patienten denna uppfattning. I alla fall om ingen bättre finns till

hands. Det är under alla förhållanden olämpligt att för patienten poängtera att den eller den typen av smärta är meningslös. Ett sådant uttalande gör bara lidandet tyngre att bära.

Från www.smartha.nu

Personlig Assistans

Human Touch är ett privat och familjärt alternativ. Vi eftersträvar att ge bästa möjliga stöd i livets alla situationer med respekt för människovärde & integritet.

Human Touch skräddarsyr din assistans. Vi stöttar i schemaläggning, ordnar sjukvikarie & handledning för personal. Vi ger stöd i kontakter med myndigheter.

Human Touch anställer assistenter efter dina önskemål, vi välkomnar även din nuvarande assistent.

– Kom ihåg att det är DU som bestämmer!

Kontakt Blekinge: **Käte Håkansson**
Tel/Fax: 0455-211 30
Mobiltel: 0708-406 206
Adress: Prästgården i Wämöparken
371 42 Karlskrona

Kontakt Stockholm: **Jessica Wallin**
Mobiltel: 0708-456 206
Fax: 0708-456 248

E-post: info@personlig-assistent.nu
Internet: www.personlig-assistent.nu

Den sanna sagan om gamle Elofs äventyr på Akuten

Gamle Elof, som på ålderns dag allt mer plågades av seneffekterna efter polio, hade ringt 112 och fått tag på en ambulans. Det var vätskebalansen som spökade – han förlorade för mycket vätska och som han lidit av detta tidigare, tog han det säkra före det osäkra och åkte in.

Elof var lite speciell som patient, eftersom han var bunden till respirator, led av insulinberoende diabetes och dessutom, sedan tjugotvå år, hade en inopererad pacemaker. Med respiratorn på golvet och hans assistent på platsen bredvid föraren, bar det iväg. På sjukhusets akutavdelning satte de en nål, tog blodprov, mätte blodtryck och temperatur. Som tur var hade Elofs assistent följt med i ambulansen in till sjukhuset för hur otroligt det än låter, hade personalen där "ingen behörighet att suga i andningsvägarna". Så medan de väntade på doktorn, fick hans medföljande assistent då och då hjälpa honom med att suga slemmet ur andningsvägarna.

På akuten var det naturligtvis som vanligt – det blev till att vänta.

Dock kan man nog säga att Elof slapp ganska lindrigt undan för redan efter fyra timmar dök en doktor upp. Denne gick igenom provresultaten tillsammans med Elof och menade att det enligt hans mening inte såg ut att föreligga något behov av inläggning. Blodtryck, puls och övriga värden var i stort sett normala. Elof höll med doktorn, varefter den tjänstgörande sjuksköterskan fick beställa en ambulans för hans hemfärd. Klockan var då 01.00. Så långt allt gott och väl. Men där tog det också slut.

Då det gått en knapp timme och ännu syntes ingen ambulans till. Sköterskan ringde på nytt upp och fick till svar: "Den är på väg". Efter ytterligare en halvtimmes väntan, ringde hon på nytt. Och nu börjar tokerierna. Ambulansen vägrade köra "eftersom det ingick en respirator i transporten och den måste kunna säkras". Att transporten till sjukhuset, då respiratorn stod stadigt och säkert placerad nere på golvet, gått utan anmärkning – var utan all betydelse. Nej, regler är regler, och de är till för att följas. "Det måste vara en IVA-ambulans

för att utföra en sådan transport". En ambulans med storlek av en större husbil och denna togs inte ut i trafik förrän efter 08.30.

Där låg alltså Elof efter sex timmar kvar på sin bårvagn inne på akutavdelningen utan att komma hem. Formellt var han också utskriven och som sådan saknade han rätt att uppehålla sig där. Dessvärre gick det inte heller att temporärt skriva in honom på en medicinavdelning, eftersom även den personalen saknade befogenhet att hjälpa honom med sugningen. Och det hjälpte inte att den stackars Elof förklarade att han suger själv. Allt han behövde få hjälp med var att sätta in katetern in det hålet som han har i strupen. Det hjälpte heller inte att han sugit sig själv på det sättet i över tjugo år och att han dagligen gör det där hemma. Nej, så är reglerna, och de går förvisso inte att ändra på. Det måste vara riktigt utbildad personal för att sköta en sådan viktig uppgift.

Nu ordnade det sig så, tack vare en förstående personal att både Elof och hans assistent fick vila ut i ett

rum för sig själva. De fick ligga riktiga sängar där de kunde slumra till några timmar. Men sugningen av Elofs andningsvägar fick de klara själva – eftersom inte ens akutpersonalen var betrodda den uppgiften.

Elof kom emellertid upp med en enkel och sinnrik idé om hur problemet med transporten av hemrespiratorpatienter skulle lösas. Han undrade varför inte de vanliga ambulanserna kunde förses med samma anordningar som färdtjänstbussarna – några i golven nersänkta fästen av stål där fästremmar kunde anbringas. Men Elof, stackars obildade människa, är ju ingen expert och han förstår naturligtvis inte de oerhörda komplikationer ett sådant ingrepp skulle komma att innebära med utredningar, remisser, återremisser m.m. För att det skulle kunna betraktas som tillförlitlig lösning måste naturligtvis först ett flertal olika tekniskt kunniga konsulter anställas som först skulle uttala sig i frågan. Därefter skulle dessa uttalande insamlas för att noggrant genomdryftas i den tekniska nämnden, för att därpå föras ut på återremiss och sedan igen tas

Från byråkraternas sida är dock förfarandet inget att klaga på. De kan genom ett ständigt återremissande räkna med att i åtminstone tjugo års tid, ha ett välavlönat, tryggt och behagfullt arbete framför sig.

Men den stackars gamle Elof – han kan bara drömma om att saker och ting skall hända någorlunda snabbt, så att han eventuellt skulle kunna hinna dra nytta dem. Men så är han ju bara en vanlig enkelmänniska som inget begriper av verkligheten.

Carl O Andersson

Norrtälje Lokalförening informerar alla sina medlemmar

Föreningen har under de senaste två åren flyttat två gånger. Nu ska vi flytta igen till sommaren men vi vet ännu inte vart. Styrelsen har därför sagt upp sitt fasta telefonnummer och **hänvisar till mobilnummer 0703-85 26 30**. Du kan lämna meddelanden så hör vi av oss.

Styrelsen kan som tidigare nås på respektive hemtelefon. (se sid 17 Presentation av..)

Om du har någon idé eller flera och vill hjälpa till med föreningsarbete hör av dig till Lasse eller Marie!!!

Låna böcker på Norrtälje bibliotek.

Du har möjlighet att låna böcker som givits ut av RTP på biblioteket. Föreningen har skänkt böckerna som vi hade hos lokalföre-

ningen. Berätta för släkt och vänner att de nu kan låna litteratur som ger information och kunskap om våra funktionshinder. Du som är medlem kan självklart också låna litteraturen.

Badet i Norrtälje.

Lokalföreningens stora aktivitet är badverksamheten med Marie Kårlin som kontaktperson.

Aktuell information:

- Inget bad onsdagen den 4 maj.
- Vårterminens sista baddag är den 12 juni.
- Höstterminen börjar den 31 augusti och avslutas den 14 december.

Hör av dig till Marie Kårlin om något är oklart 0176-23 99 90 eller 0703-16 10 07.

Den största behållningen man har av läsning är att den gör ens eget sällskap uthärligt.

Kristina

Det finns ingenting som moraliska eller omoraliska böcker, Böcker är bra eller illa skrivna – det är allt.

Oscar Wilde

Blind är en boklös man.

Färöiskt ordspråk

PRESSINFORMATION

Hjultorget 2005 är en mässa man bör besöka om man är brukare av hjälpmedel, förskrivare av hjälpmedel, handläggare av bilstöd, personal inom vård, representanter för handikapporganisationer, politiker m.m.

På mässan finns möjlighet att prova/testa både manuella rullstolar, el-rullstolar och el-moppar samt att prova olika bilanpassningar. Anpassningar av olika fritidshjälpmedel visas. Här finns också möjlighet att diskutera med utställare och brukare. Enklare justering av den egna rullstolen kan man få tips om och hjälp att göra. På mässan finns stor kunskap om hjälpmedel och förändring/anpassning av hjälpmedel.

Hjultorget är en mötesplats för brukare, utställare och förskrivare.

- Människor som använder hjälpmedel står i centrum
- Utställare hjälper till att anpassa hjälpmedel efter brukarens behov
- Brukare och föreskrivare kan mötas

HJULTORGET 2005 på Stockholmsmässa, C-hallen. Fritt inträde!

Torsdag	22 september 09.00 – 17.00
Fredag	23 september 09.00 – 17.00
Lördag	24 september 09.00 – 15.00

Arrangör: Stockholms läns distrikt av Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade (RTP-S) och Rekryteringsgruppen Aktiv Rehabilitering (RG)

*Stockholms läns distrikt av Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade
i samarbete med Rekryteringsgruppen för aktiv rehabilitering
Tel: 08 – 545 622 60, Fax 08 – 545 622 75, e-post rtp-s@telia.com*